

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Karla Šimky a soudkyň Sylvy Šiškeové a Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **I. H.**, zast. JUDr. Simonou Raškovou, advokátkou se sídlem Krkonošská 1512/11, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 3. 2024, č. j. 038224/2024/KUSK, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 14. 6. 2024, č. j. 54 A 29/2024-17,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Městský úřad Jesenice rozhodnutím ze dne 10. 3. 2022 zamítl žádost žalobkyně o dodatečné povolení stavby chaty. Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví zrušil rozhodnutí městského úřadu a řízení zastavil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobkyně bránila u Krajského soudu v Praze, který řízení o žalobě zastavil. Žalobkyně totiž přes výzvu soudu a poučení o možných následcích nezaplatila ve stanovené lhůtě soudní poplatek.

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v kasační stížnosti namítá, že výzva k úhradě soudního poplatku nebyla řádně jí osobně doručena ve smyslu § 42 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Lhůta k zaplacení soudního poplatku nezačala nikdy běžet, a tedy nemohla ani uplynout. Má-li účastník řízení něco vykonat, doručuje se přímo jemu. Z rozhodnutí nic takového neplyne, proto je nezákonné.

[4] Stěžovatelka v soudním řízení usiluje o zrušení rozhodnutí o zastavení stavebního řízení. Hrozí jí pokračování v odstraňování stavebních prací. Případné nepokračování v nynějším řízení ohrožuje její vlastnické právo.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[6] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná, není však důvodná.

[7] Podle § 42 odst. 2 s. ř. s., *má-li účastník nebo osoba zúčastněná na řízení zástupce, doručuje se pouze zástupci. Má-li však účastník nebo osoba zúčastněná na řízení něco osobně vykonat, doručí se i jim.*

[8] Podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, *nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.*

[9] NSS ze soudního spisu ověřil, že krajský soud obdržel dne 18. 5. 2024 stěžovatelčinu žalobu, k níž byla přiložena plná moc pro její zástupkyni. Žaloba byla odeslána z datové schránky této zástupkyně. S podáním žaloby se pojí poplatková povinnost, kterou stěžovatelka nesplnila.

[10] Krajský soud proto usnesením ze dne 21. 5. 2024 stěžovatelku vyzval, aby do 15 dnů od jeho doručení zaplatila soudní poplatek a poučil ji o následcích nevyhovění této výzvě. Usnesení bylo doručeno do datové schránky zástupkyně stěžovatelky téhož dne (doručenka na č. l. 9 spisu krajského soudu). Posledním dnem pro zaplacení soudního poplatku byla středa dne 5. 6. 2024.

[11] Krajský soud před zastavením řízení dotazem na účtárnu ověřil, že soudní poplatek nebyl k tomuto dni zaplacen (č. l. 15 spisu krajského soudu). Nezaplacení soudního poplatku stěžovatelka nečiní sporným. Pouze namítá, že výzva k zaplacení soudního poplatku měla být podle § 42 odst. 2 s. ř. s. doručena přímo jí, a nikoli její zástupkyni.

[12] K otázce, zda zaplacení soudního poplatku je úkonem, který má účastník v řízení vykonat osobně, se vyjádřil rozšířený senát již v rozsudku ze dne 22. 7. 2005, č. j. 2 Afs 187/2004-69, č. 726/2005 Sb. NSS. Dospěl k závěru, že úhrada soudního poplatku není úkonem, který by musel vykonat účastník osobně. Může tak tedy učinit i jeho zástupce. Účinky doručení výzvy k zaplacení soudního poplatku proto nastávají u zastoupeného účastníka doručením tomuto zástupci.

[13] Rozšířený senát odkázal na dřívější názor Nejvyššího soudu vyslovený v usnesení ze dne 8. 6. 2000, sp. zn. 21 Cdo 1949/99, podle něhož těmito úkony lze rozumět „*jen takové, kdy konkrétní jednání nemůže učinit nikdo jiný než účastník samotný, tedy jde o tzv. jednání nezastupitelné, charakteristické svým osobním prvkem, který se upíná právě a jen na osobu jednajícího, a to tak, že jiná osoba, odlišná od konkrétního účastníka řízení, nemůže, právě proto,*

pokračování

že je charakterizován osobou jednajícího, takový úkon vykonat. Pod takovým jednáním si lze v praxi představit např. výslech účastníka, strpění ohledání, vydání určité věci apod.“

[14] Příkladem nezastupitelného úkonu může podle judikatury dále být např. účast na jednání (rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 As 107/2008-100). Naopak takovým úkonem není kromě výzvy k zaplacení soudního poplatku ani výzva k doložení osobních, majetkových a výdělkových poměrů žalobce k žádosti o osvobození od soudních poplatků (rozsudek NSS ze dne 13. 12. 2007, č. j. 8 Afs 154/2006-77) či odstranění vad podání na základě výzvy soudu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. (rozsudek NSS ze dne 20. 11. 2008, č. j. 9 As 30/2008-69).

[15] Podle NSS tedy z ustálené judikatury plyne, že krajský soud postupoval správně, pokud výzvu k zaplacení soudního poplatku doručil pouze zástupkyni stěžovatelky. NSS neshledal v postupu krajského soudu ani jiné pochybení, k němuž by musel přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Na tento závěr nemá vliv ani stěžovatelčino tvrzení, že nepokračování v řízení ohrožuje její vlastnické právo.

[16] Lze dodat, že podle nálezu Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 9/20, je již povinnost soudů vyzývat k úhradě splatného soudního poplatku do jisté míry beneficiem. Poplatkovou povinnost totiž jasně stanoví zákon a žalobci nic nebrání splnit ji řádně již při podání žaloby. Pokud žalobce poplatek ani k výzvě soudu v dodatečně poskytnuté lhůtě neuhradí, je zastavení řízení logickým a ústavně konformním důsledkem jeho pasivity.

[17] NSS tedy zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s.

[18] Neúspěšná stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. srpna 2024

Karel Šimka
předseda senátu